

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Εξέλιξη ποιητικού λόγου

Ποίηση

Προέλευση

- Το δράμα συνδέεται με τις θρησκευτικές τελετές, δρώμενα προς τιμήν του Διονύσου
- Χαρακτηριστικά της λατρείας του θεού: η έκσταση, η θεοληψία, η μεταμφίεση των πιστών σε Σατύρους που έψαλλαν με συνοδεία αυλού τον διθύραμβο
- Ο κορυφαίος απέδιδε την αφήγηση της ζωής και των παθημάτων του θεού, ενώ ο Χορός εκτελούσε κυκλικά βήματα (κύκλιοι χοροί)

Ο Διόνυσος πάνω σε πλοίο (έργο του Εξηκία)

Γλυπτό του Διονύσου (από το Ιερό του Δία στην Πέργαμο)

Διώνυσος με Σάτυρο

(Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης)

Ο θεός του κρασιού Διόνυσος εικονίζεται μεθυσμένος να στέκεται με δυσκολία στα πόδια του, ενώ ένας μικρός Σάτυρος προσπαθεί να τον στηρίξει (ερυθρόμορφη οίνοχόη από την Αττική, περ. 430 π.Χ., Αθήνα, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο).

Διόνυσος και Σάτυροι με μάσκες σε πομπή

Το δράμα γεννήθηκε στην Αθήνα τον 6ο αιώνα π.Χ

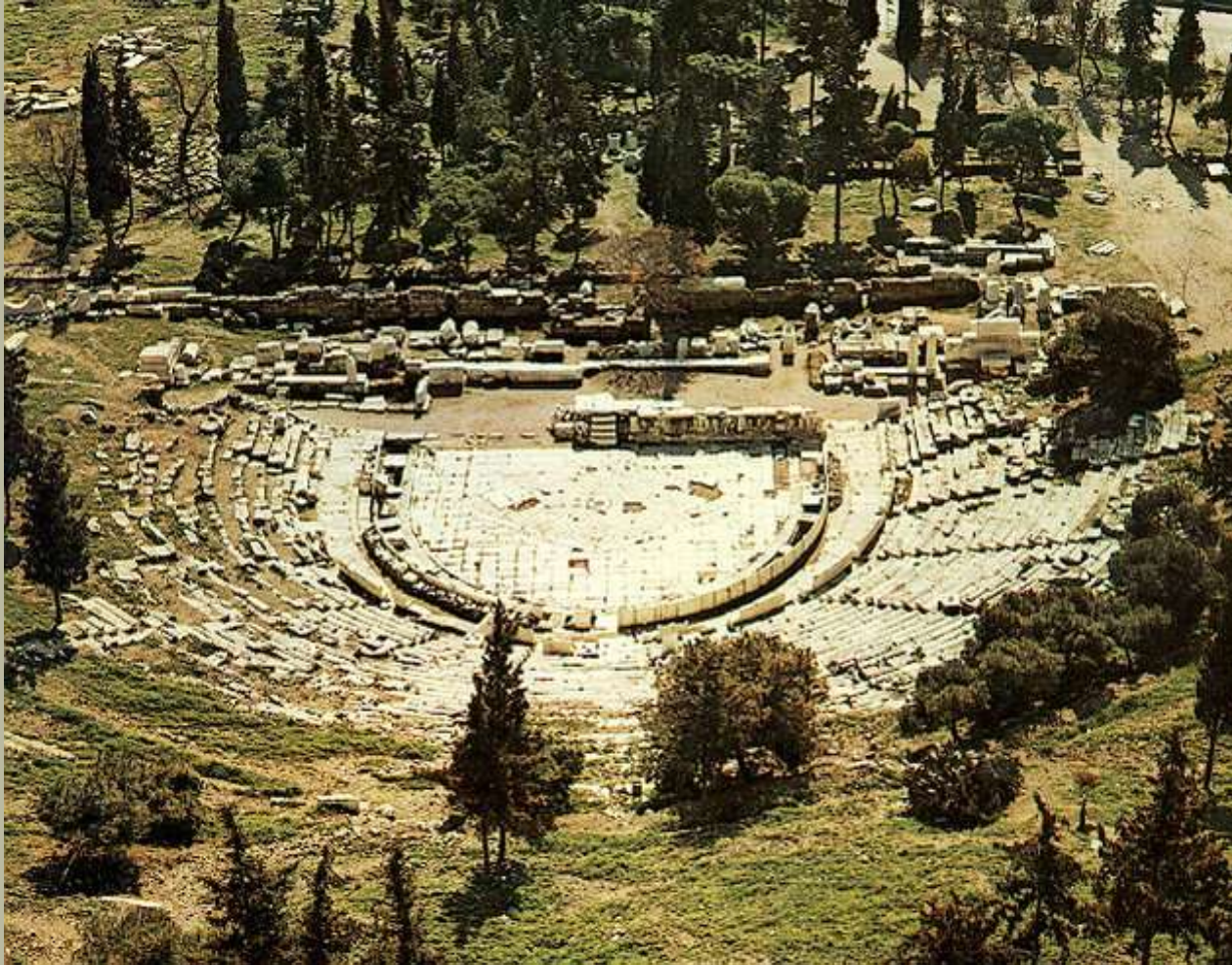
- ❖ Κάθε χρόνο, από το 534 π.Χ στα Μεγάλα ή ενάστει Διονύσια (τέλη Μαρτίου) διεξάγονταν δραματικοί αγώνες
- ❖ Συμμετείχαν τρεις τραγικοί ποιητές με τέσσερα έργα ο καθένας και πέντε κωμικοί με ένα έργο ο καθένας
- ❖ Τα έργα παίζονταν μία και μοναδική φορά, στο φως της ημέρας, στο θέατρο του Διονύσου, στη νοτιοανατολική πλαγιά της Ακρόπολης

Παράσταση αρχαίου δράματος

Greek Theater Performance

Το αρχαίο θέατρο του Διονύσου σήμερα

Η νότια πλαγιά της Ακρόπολης(5ος π.Χ αι.)

Το Ωδείο του Περικλή δίπλα ακριβώς από το Θέατρο. Από εκεί ξεκινούσε και η οδός των Τριπόδων με τις σειρές από χορηγικά μνημεία, κάποια από τα οποία φαίνονται στην εικόνα.

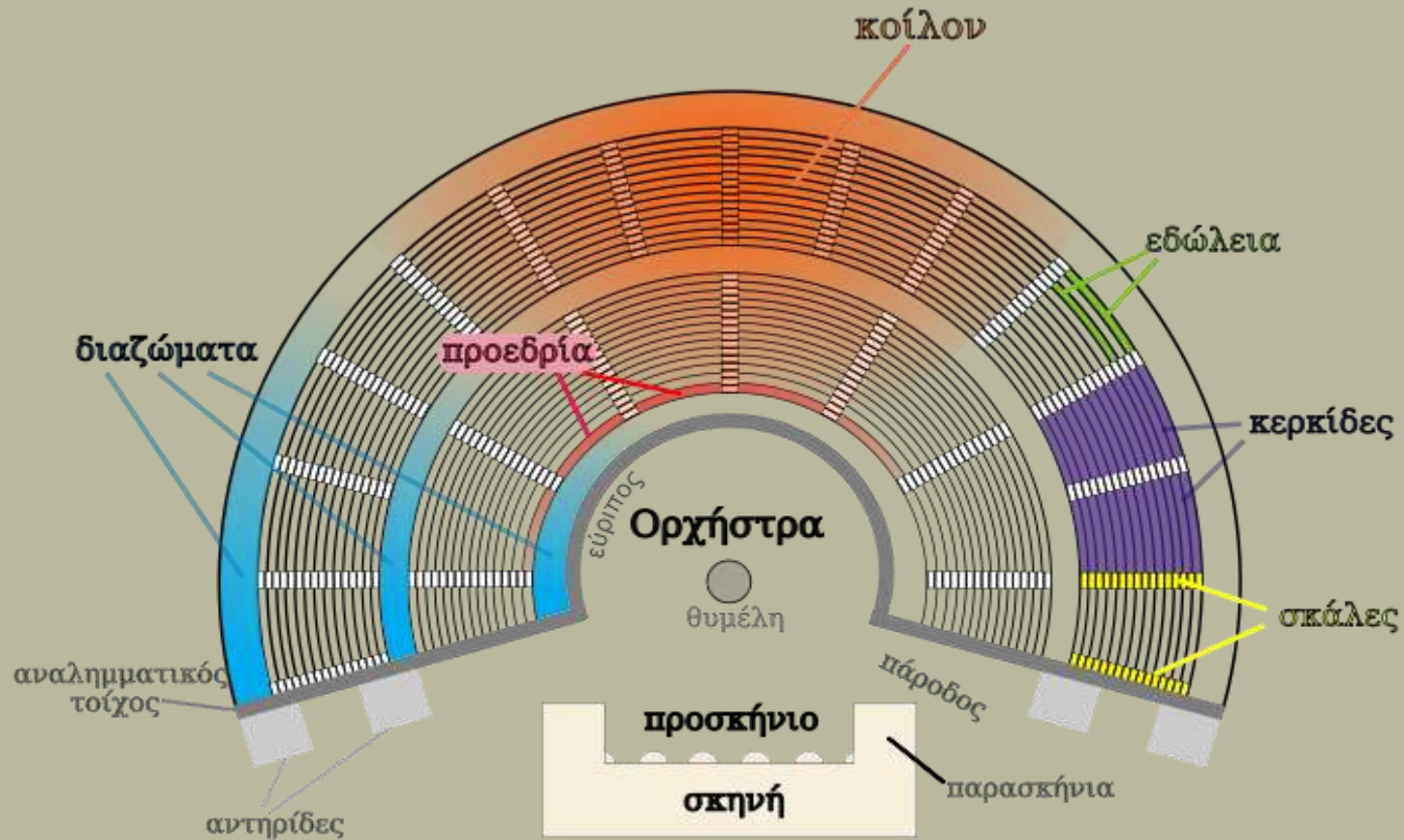

Άποψη της σκηνής του Θεάτρου του Διονύσου

**Το θέατρο του Διονύσου όπως πιθανόν ήταν
τον 1ο αι. π.Χ (Μακέτα Μ. Κορρέ)**

Κάτοψη αρχαίου ελληνικού θεάτρου

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

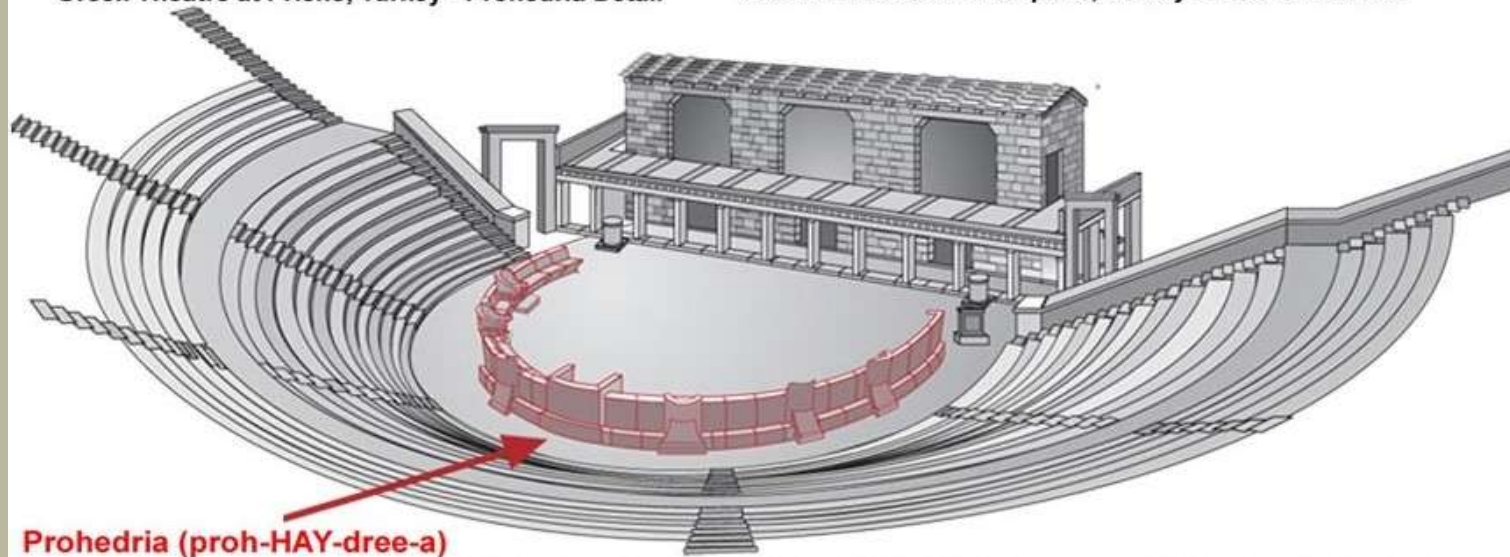
Προεδρία: τιμητική θέση στην πρώτη σειρά των επισήμων για τον ιερέα του Διονύσου

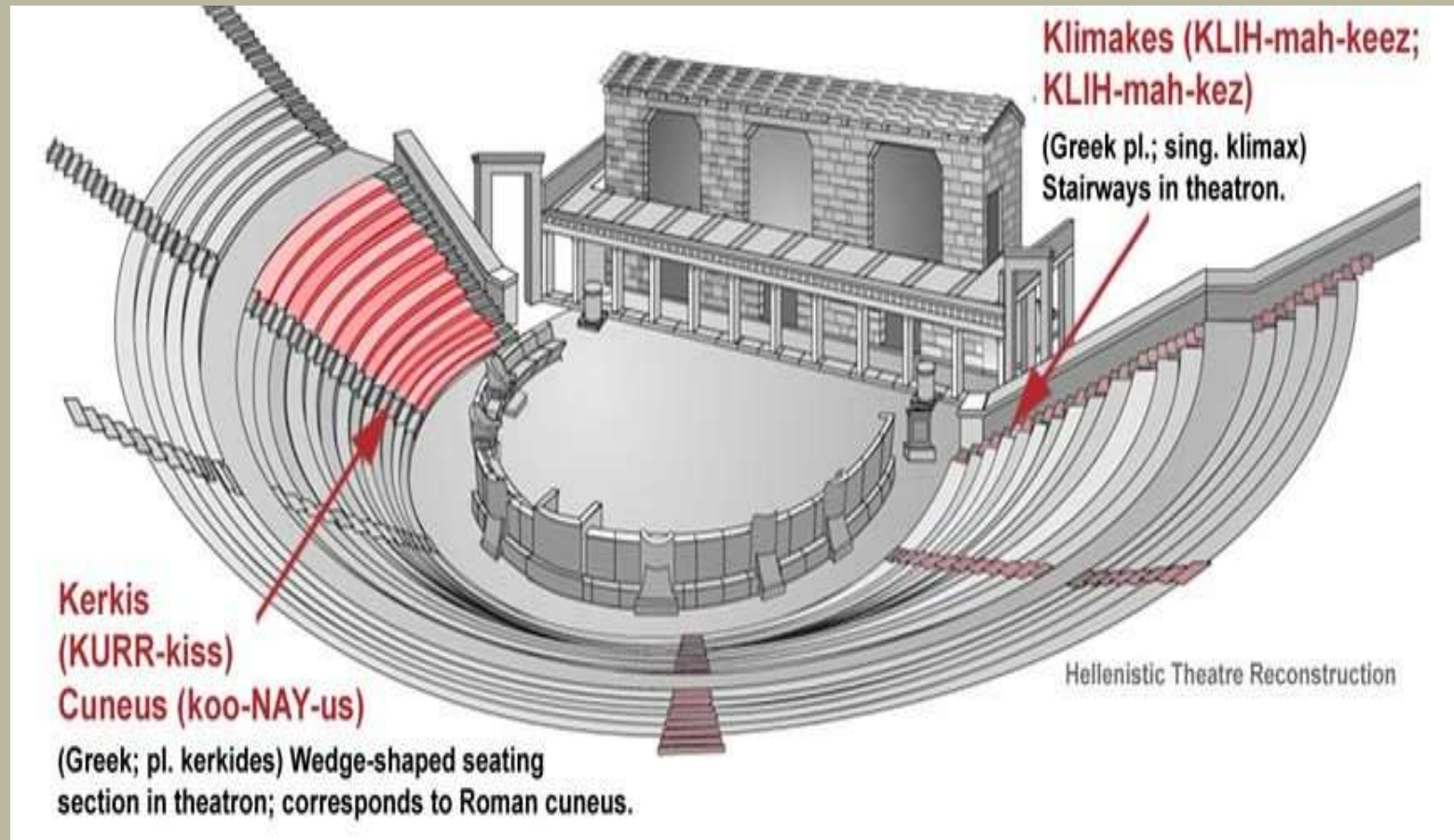
Greek Theatre at Priene, Turkey - Prohedria Detail

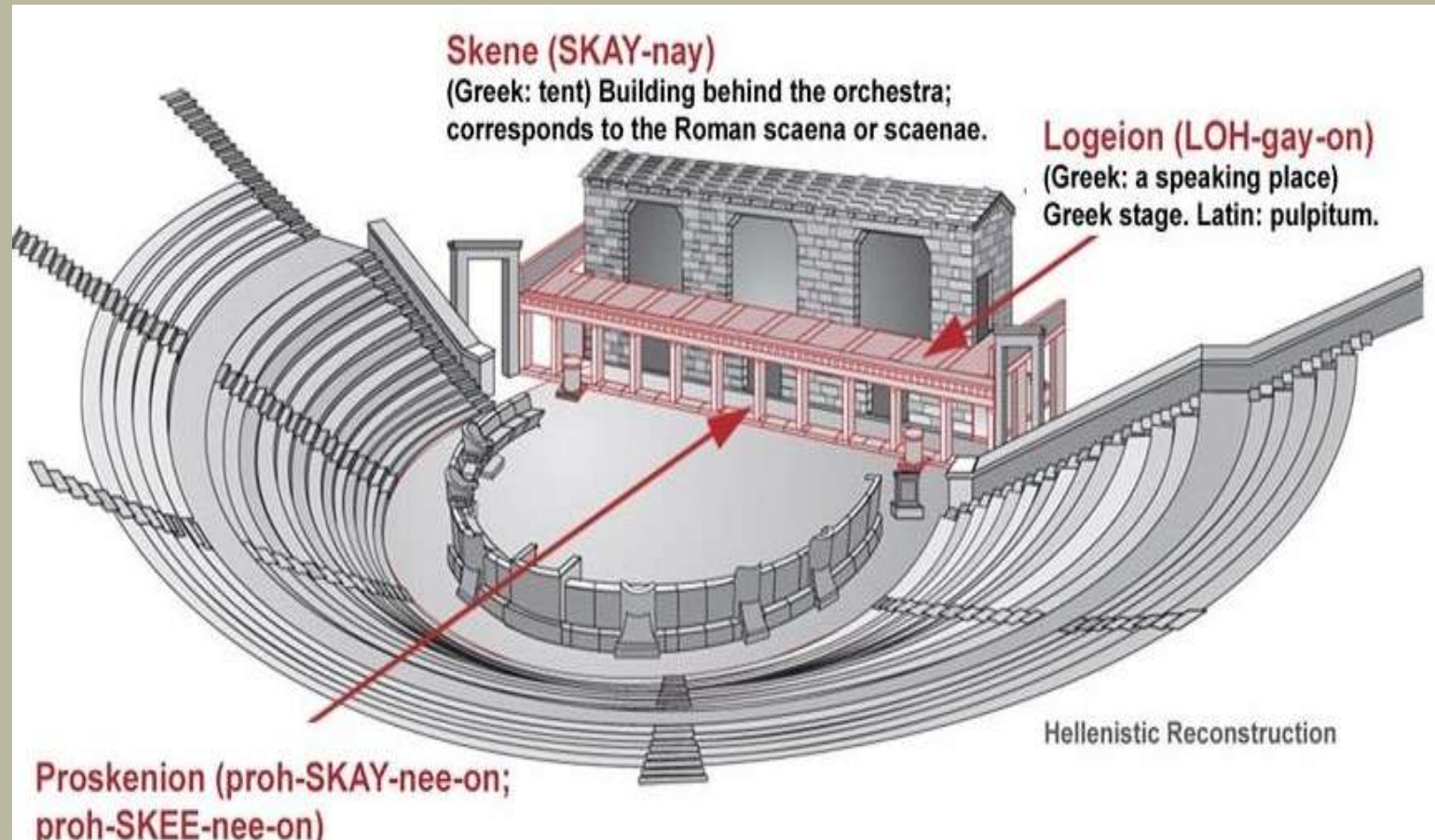
Roman Theatre at Hierapolis, Turkey - Bisellium Detail

Κλίμακες και κερκίδες

Σκηνή, προσκήνιο, λογεῖον

Η σκηνή με τις τρεις θύρες

Οι πάροδοι, θέατρο Επιδαύρου

Αναλημματικός τοίχος, θέατρο Επιδαύρου

Συντελεστές της παράστασης

Επώνυμος άρχων: Έγκριση χορού - ορισμός χορηγών

Χορηγός: Δαπάνη προετοιμασίας-επιλογή χορευτών

Κριτές : Δέκα, ένας από κάθε φυλή

Ποιητής: δημιουργός, σεναριογράφος, σκηνοθέτης

Υποκριτές : άντρες μόνο, ένας αρχικά, δύο(Αισχύλος), τρεις(Σοφοκλής)

Χορευτές : ερασιτέχνες, 50(διθύραμβος), 12(Αισχύλος), 15(Σοφοκλής)

Σκευή : προσωπεία, κοστούμια μεγαλοπρεπή, κόθορνοι

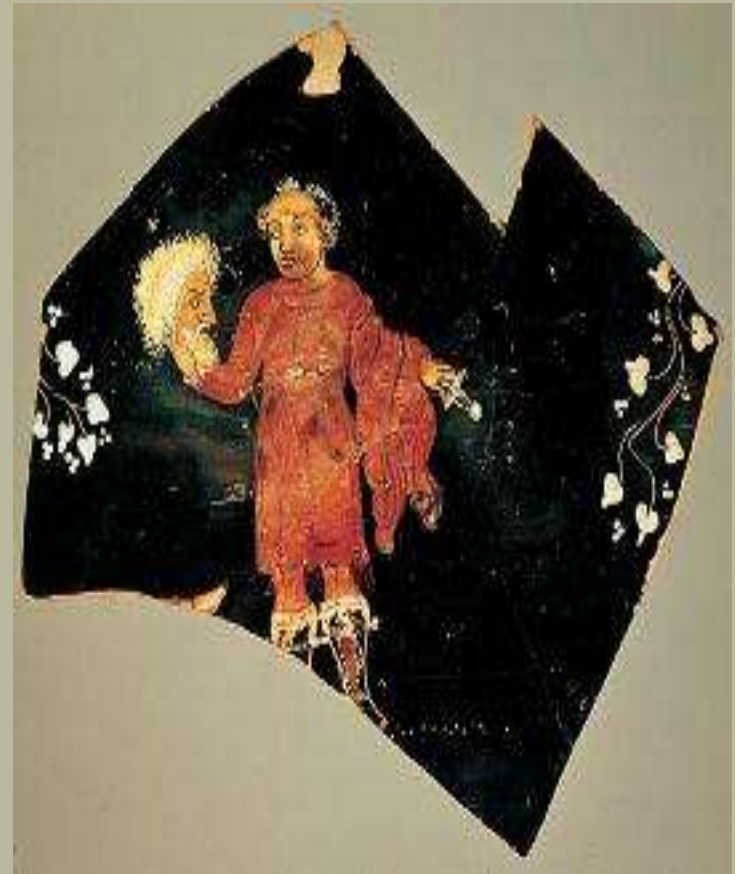
Το χορηγικό μνημείο του Θρασύλλου
(320 π.Χ.) πάνω ακριβώς από το θέατρο του
Διονύσου

Το χορηγικό μνημείο του Λυσικράτους (334 π.Χ) στην Πλάκα

Χορευτές, κοστούμια

μάσκες

*Νόμισμα 2 οβολών, όσο και το αντίτιμο
για την είσοδο στο θέατρο.*

Ισοδυναμούσε με το μέσο ημερομίσθιο ενός εργάτη. Με το θεσμό των θεωρικών η πολιτεία ανέλαβε να πληρώνει το αντίτιμο του εισιτηρίου, προκειμένου οι άποροι πολίτες να παρακολουθούν δωρεάν τις παραστάσεις-μέγιστο μάθημα παιδείας και δημοκρατίας

Η τραγωδία

- ❖ Σοβαρό και μεγαλόπρεπο δράμα
- ❖ Αντλεί τα θέματά της από το μύθο
- ❖ Οι ήρωες αντιμετωπίζουν κρίσιμα ηθικά διλήμματα και συνήθως συντριβονται
- ❖ Οι θεατές συμπάσχουν, αγωνιούν για την τύχη των ηρώων αλλά και τη δική τους και οδηγούνται στο τέλος της παράστασης στην λύτρωση από παρόμοια πάθη (κάθαρση)

Τα μέρη της τραγωδίας

- Τα κατά ποσόν μέρη
 - Διαλογικά - Επικά
 - Πρόλογος
 - Επεισόδια
 - Έξοδος
 - Λυρικά-Χορικά
 - Πάροδος
 - Στάσιμα
 - Μονωδίες, διωδίες, κομμοί
- Τα κατά ποιόν μέρη
 - Μύθος
 - Ήθος
 - Λέξις
 - Διάνοια
 - Μέλος
 - Όψις